

Sygnatura akt I C 183/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Konin, dnia 24-11-2016 r.

Sąd Okręgowy w Koninie Wydział I Cywilny

w składzie:

Przewodniczący: SSO Andrzej Nawrocki

Protokolant: sekr.sąd. Jarosław Wróblewski

po rozpoznaniu w dniu 10-11-2016 r. w Koninie

sprawy z powództwa **J. J. (1)**

przeciwko **Towarzystwu (...) "WARTA" S.A. w W.**

o zapłatę

1. Zasądza od pozwanego Towarzystwa (...) S.A. w W. na rzecz powódki J. J. (1) kwotę 30.000 zł (trzydzieści tysięcy złotych) z ustawowymi odsetkami od dnia 9.10.2014 roku do dnia zapłaty.
2. Oddala powództwo w pozostałej części.
3. Zasądza od powódki J. J. (1) na rzecz pozwanego Towarzystwa (...) S.A. w W. kwotę 564 zł 48 gr (pięćset sześćdziesiąt cztery złote czterdzieści osiem groszy) tytułem zwrotu kosztów procesu.
4. Nakazuje pobrać od pozwanego Towarzystwa (...) S.A. w W. na rzecz Skarbu Państwa - Sąd Okręgowy w Koninie kwotę 500 zł (pięćset złotych) tytułem nieuiszczonych kosztów sądowych.

SSO Andrzej Nawrocki

Sygn. akt I C 183/15

UZASADNIENIE

Powódka J. J. (1) wniosła o zasądzenie od pozwanego Towarzystwa (...) SA w W. kwoty 90.000 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 9.10.2014r., tytułem zadośćuczynienia w związku ze śmiercią córki S. Ś. oraz o zasądzenie od pozwanego kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według załączonego spisu kosztów. W uzasadnieniu pozwu powódka wywodziła, że w dniu 27.06.2002r. na drodze w miejscowości Ż., gmina S. doszło do wypadku drogowego, w wyniku którego śmierć poniosła małaletnia córka powódki S. Ś.. Sprawca wypadku S. W., który został skazany za to przestępstwo prawomocnym wyrokiem Sądu Rejonowego w K.z dnia 21.10.2002r. sygn. akt II K (...) na karę 2 lat pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres 4 lat, był objęty ochroną ubezpieczenia w zakresie odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych za szkody powstałe w związku z ruchem tych pojazdów u pozwanego, przy czym pozwany decyzją z dnia 8.10.2014r. przyznał jej zadośćuczynienie w związku ze śmiercią małaletniej córki powódki w kwocie 10.000 zł. Nadto powódka wskazała, iż śmierć córki S. Ś. naruszyła jej dobra osobiste w postaci więzi rodzinnych i prawa do życia w pełnej rodzinie, które są dobrami szczególnego rodzaju i powinny podlegać wzmoczonej ochronie, co powinno znaleźć odzwierciedlenie w wysokości przyznanego zadośćuczynienia. W ocenie powódki przyznając zadośćuczynienie pieniężne sąd powinien kierować się przede wszystkim jego celem obejmującym złagodzenie cierpień zarówno fizycznych jak i psychicznych,

zarówno tych już doznanych, jak i tych do których może dojść w przyszłości. Powódka wskazała, że śmierć córki była dla niej ogromnym wstrząsem i ciosem, skutkującym pojawieniem się u powódki problemów ze zdrowiem, depresji, którą powódka leczyła u lekarza psychiatry, przy czym powódka po śmierci córki stała się nerwowa, apatyczna, pozbawiona chęci do życia, nie mogła pogodzić się z zaistniałą sytuacją. Obecnie, pomimo, że od wypadku córki minęło 14 lat powódka w dalszym ciągu odczuwa brak córki i nie może pogodzić się z jej śmiercią. Powódka wskazała także, że decyzję ubezpieczyciela z dnia 8.10.2014r. uznać należy za ostateczną w sprawie i kończącą proces likwidacji szkody, w związku z czym pozwany pozostaje w opóźnieniu ze spełnieniem świadczenia od dnia 9.10.2014r. i od tego dnia winny być zasądzone odsetki ustawowe od dochodzonego w pozwie zadośćuczynienia (k.2-16).

Pozwany Towarzystwo (...) SA w W. wniósł o oddalenie powództwa i zasądzenie od powódki kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego wg. norm przepisanych, z uwzględnieniem opłaty skarbowej od pełnomocnictwa. Pozwany zaprzeczył wszystkim faktom i twierdzeniom powódki wprost nie przyznanych, jak również wskazał, iż zostało wypłacone na rzecz powódki zadośćuczynienie w wysokości 10.000 zł oraz odszkodowanie w wysokości 50.000 zł wypłacone powódce po śmierci córki, które powinno zostać uwzględnione przy orzekaniu w niniejszej sprawie. Pozwany wskazał, iż nie kwestionuje, że wypadek wywarł wpływ na obecne i przyszłe życie powódki, jednakże żądanie dopłaty kwoty 90.000 zł ponad już wpłaconą kwotę 10.000 zł nie znajduje usprawiedliwienia w okolicznościach sprawy. Nadto pozwany zauważył, że wprawdzie powódka nie będzie mogła liczyć w swoim życiu na wsparcie psychiczne ze strony córki, to jednakże powódka ma jeszcze syna oraz córkę, które nadal prowadzą wspólne gospodarstwo domowe z powódką, a także po wypadku zawarła związek małżeński z R. J.. Pozwany zarzucił również, że wypadek miał miejsce 13 lat temu, a sąd orzekając o wysokości zadośćuczynienia powinien brać pod uwagę stan z chwili orzekania, jak również trudno jest uznać jakoby powódka nadal odczuwała traumę czy uraz psychiczny w związku ze śmiercią córki. Pozwany wskazał także, że wypłacone powódce odszkodowanie za pogorszenie jej sytuacji życiowej w kwocie 50.000 zł obejmowało także elementy rekompensaty krzywdy wyrządzonej na skutek śmierci córki, w związku z czym co najmniej 2/3 tego odszkodowania stanowiło w istocie zadośćuczynienie po śmierci córki, co powinno zostać uwzględnione w niniejszym postępowaniu. Nadto w ocenie pozwanego ewentualne odsetki ustawowe powinny być zasądzone od dnia wyrokowania (k.151-157).

Sąd ustalił, co następuje:

Pozwany Towarzystwo (...) SA w W. zawarł umowę ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych dotyczącą samochodu osobowego marki O. (...) o nr rej. (...) - polisa nr (...), która obowiązywała w okresie ubezpieczenia od dnia 29.07.2001r. do dnia 28.07.2002r. (bezsporne).

Sąd Rejonowy w K.wyrokiem z dnia 21.10.2002r. sygn. akt II K (...) uznał S. W. za winnego tego, że w dniu 27.06.2002r. w miejscowości Ż., gm. S., kierując samochodem osobowym marki O. (...) o nr rej. (...) naruszył zasady bezpieczeństwa w ruchu lądowym, w ten sposób, że nie zachował należytej ostrożności i wykonywał manewr wyprzedzania na oznakowanym skrzyżowaniu dróg w następstwie czego uderzył w jadący w tym samym kierunku skręcający w lewo samochód osobowy marki F. (...) o nr rej. (...) kierowany przez D. W., skutkiem czego pasażerka F. (...)-letnia S. Ś. poniosła śmierć na miejscu, tj. popełnienia przestępstwa z art. 177 § 2 kk i za przestępstwo to wymierzył mu karę 2 lat pozbawienia wolności, z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres 4 lat oraz karę grzywny (dowód: k.22-23).

Córka powódki S. Ś. w momencie śmierci miała 12 lat i zamieszkiwała wraz z matką – powódką i jej partnerem R. J. oraz rodzeństwem – bratem M. i siostrą J.. Powódka miała dobre i silne relacje z córką, porozumiewała się z córką bez problemów i powódka była o córkę spokojna, gdyż córka nie sprawiała problemów. Nadto powódka i S. Ś. nawzajem się wspierały, gdy w 1999r. w wypadku kolejowym zginął mąż powódki, a ojciec S. Ś. (dowód: k.24, 43, 45 oraz zeznania powódki J. J. k.231-232 i świadka E. J. k.219-220).

Powódka od 2000r. była z wiązana z R. J., z którym miała córkę J., która urodziła się w dniu (...) W momencie śmierci córki S. Ś. powódka wraz z R. J. prowadziła gospodarstwo rolne o powierzchni 9,60 ha, które nastawione było na produkcję trzody chlewnej i bydła. Do śmierci córki powódka utrzymywała kontakty towarzyskie jeździła na imieniny oraz dzień babci (dowód: zeznania powódki J. J. k.231-232 i świadka E. J. k.219-220).

Powódka, gdy o śmierci córki dowiedziała się od swojej siostry E. J. (2) i jej męża, to wówczas zemdląła i dostała szoku. Powódka otrzymała wtedy leki uspokajające od lekarza pogotowia, który została wezwany. W następnych dniach powódka cały czas płakała oraz otrzymywała leki uspokajające i wówczas nie było „kontaktów” z powódką. Z uwagi na stan powódki jej siostra E. J. (2) i rodzina zajęła się organizacją pogrzebu, przy czym powódka nie pamiętała co się wówczas działo jeszcze 2-3 po pogrzebie córki (dowód: zeznania powódki J. J. k.231-232 i świadka E. J. k.219-220).

Powódka, po śmierci córki leczyła się u lekarza psychiatry w (...) w K. przez rok czasu, przy czym początkowo powódka była u lekarza 2 razy w miesiącu, a później raz w miesiącu. W tym czasie powódka nie dawała sobie rady w życiu codziennym i podejmowała chaotycznie różne sprawy, przy czym wówczas powódka otrzymywała leki uspokajające. Nadto w tym czasie powódka była zamknięta w sobie, nie chciała chodzić na żadne imprezy, uroczystości rodzinne, a jedynym tematem rozmów była tylko zmarła córka. Następnie powódka zaczęła korzystać z terapii psychologicznej i była na 3 wizytach u psychologa przez 3 miesiące. Od tego czasu powódka nigdzie nie kontynuowała leczenia po śmierci córki (dowód: zeznania powódki J. J. k.231-232 i świadka E. J. k.219-220).

Powódka po śmierci córki przez 6 miesięcy codziennie odwiedzała grób córki, a następnie od tego czasu powódka odwiedza grób córki raz w tygodniu. Powódka do chwili obecnej nie pogodziła się ze śmiercią córki i do chwili obecnej przechowuje pamiątki po córce oraz jej zdjęcia. Powódka w 2009r. zawarła związek małżeński z R. J. i do chwili obecnej prowadzą oni gospodarstwo rolne o powierzchni 9,60 ha (dowód: zeznania powódki J. J. k.231-232 i świadka E. J. k.219-220).

Śmierć córki S. Ś. wskutek wypadku w dniu 27.06.2002r. wywołała u powódki reakcję żałoby, poczucie straty i krzywdy, przy czym reakcja żałoby miała charakter patologiczny, przebiegała ze znacznym nasileniem zaburzeń depresyjnych i zaburzeń funkcjonowania. W dniu śmierci córki powódka miała 37 lat, była w związku, pracowała w gospodarstwie rolnym, zajmowała się wychowaniem trójki dzieci. Natomiast zachowanie powódki po powzięciu przez nią informacji o śmierci córki wskazują na wystąpienie reakcji stresowej początkującej proces żałoby, przy czym powódka była wówczas pobudzona emocjonalnie, niedowierzała, miała poczucie napięcia emocjonalnego, zemdląła, wyparła z pamięci 2 dni. Na samopoczucie powódki po śmierci córki miały wpływ następujące czynniki: cechy nieprawidłowej osobowości, stan żałoby po śmierci męża 2 lata wcześniej oraz śmierć córki S., przy czym z uwagi na cechy osobowości powódki reakcja żałoby miała tak znaczne nasilenie. Reakcja żałoby, nadmierna reaktywność emocjonalna i nie przeżyta żałoba po mężu skutkowały patologiczną reakcją depresyjną i koniecznością wdrożenia leczenia farmakologicznego. W związku ze śmiercią córki u powódki wystąpił nieprawidłowy przebieg żałoby, związany z nadmiernie wydłużonym i nasilonym punktem dezorganizacji zachowania, który spowodował u powódki długotrwały uszczerbek na zdrowiu psychicznym w wysokości 3 % (dowód: opinii biegłego sądowego psychiatry M. R. k.240-245).

Powódka w pozwie z dnia 21.11.2002r. wniosła o zasądzenie od pozwanego kwoty 150.000 zł z ustawowymi odsetkami od dnia wniesienia powództwa, tytułem zadośćuczynienia za spowodowanie śmierci córki S. Ś., kwoty 7.244 zł tytułem zwrotu kosztów pochówku córki oraz kosztów procesu. W uzasadnieniu tego pozwu powódka wywodziła, że dochodzona w tym pozwie kwota zadośćuczynienia ma na celu częściowe zrekompensowanie powódce doznanej po śmierci córki krzywdy (dowód: k. 2-4 akt ówczesnego Sądu Okręgowego w P. Ósrodek (...) w K. sygn. akt XV C (...)).

Sąd Okręgowego w P. Ósrodek (...) w K. wyrokiem z dnia 19.12.2003r. sygn. akt XV C (...) zasądził od pozwanego na rzecz powódki kwotę 19.253 zł 58 gr z ustawowymi odsetkami od kwoty 15.000 zł od dnia wyrokowania, oddalił powództwo w pozostałym zakresie i orzekł o kosztach procesu. W uzasadnieniu tego wyroku sąd wskazał, iż zasądzona kwota 19.253 zł 58 gr obejmuje kwotę 4.253 zł 58 gr stanowiącą zwrot części kosztów pogrzebu oraz kwotę 15.000 zł stanowiącą odszkodowania z tytułu znacznego pogorszenia się sytuacji życiowej powódki po śmierci córki. Nadto sąd wskazał w uzasadnieniu m.in., że śmierć córki, z którą powódka była blisko związana odcisnęła głębokie piętno na sytuacji zdrowotnej powódki, przyczyniając się do jej depresji, której rezultatem stała się apatia, zniechęcenie do wszelkiego działania oraz niemożność podjęcia samodzielnej decyzji w drobnych nawet sprawach, co skutkowało koniecznością podjęcia leczenia. W uzasadnieniu tego wyroku sąd wskazał również, że zasądzając kwotę 15.000 zł wziął pod uwagę, iż pozwany w toku procesu wypłacił powódce kwotę 35.000 zł, co oznacza, iż powódka z tego tytułu

otrzymała od pozwanego kwotę 50.000 zł (dowód: k.163-167 oraz k. 107-116,146 akt ówczesnego Sądu Okręgowego w P. Ośrodek (...) w K. sygn. akt XV C (...)).

Powódka w piśmie z dnia 29.08.2014r. skierowanym do pozwanego zwróciła się o wypłatę na jej rzecz kwoty 100.000 zł tytułem zadośćuczynienia po śmierci córki S. Ś.. Ostatecznie pozwany pismem z dnia 8.10.2014r. poinformował powódkę o przyznaniu jej świadczenia w kwocie 10.000 zł na podstawie art. 448 k.c.. przy czym kwota ta została powódce wypłacona w dniu 10.10.2014r. (dowód: k.25, 30-41).

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie: zeznań powódki J. J. (1) (k.231-232), zeznań świadka E. J. (2) (k.219-220), opinii biegłego sądowego psychiatry M. R. (2) (k.240-245) oraz dokumentów: kserokopii notatki urzędowej (k.21), kserokopii wyroku Sądu Rejonowego w K.z dnia 21.10.2002r. sygn. akt II K (...) (k.22-23), kserokopii odpisu skróconego aktu zgonu (k.24), kserokopii pisma powódki z dnia 29.08.2014r. (k.25), kserokopii pisma pozwanego z dnia 5.09.2014r. (k.30-31), kserokopii pisma powódki z dnia 24.09.2014r. (k.32-34), kserokopii pisma pozwanego z dnia 26.09.2014r. (k.35-37), kserokopii pisma pozwanego z dnia 8.10.2014r. (k.38-40), potwierdzenia przelewu kwoty 10.000 zł (k.41), kserokopii odpisu skróconego aktu urodzenia (k.43), kserokopii dowodu osobistego (k.45), kserokopii wyroku ówczesnego Sądu Okręgowego w P. Ośrodek (...) w K. z dnia 19.12.2003r. sygn. akt XV C (...) wraz z uzasadnieniem (k.163-167), jak również dokumentów znajdujących się w aktach ówczesnego Sądu Okręgowego w P. Ośrodek (...) w K. sygn. akt XV C (...) oraz w aktach szkody pozwanego (...).

Sąd dał wiarę w całości zeznaniom powódki J. J. (1) i zeznaniom świadka E. J. (2), gdyż zeznanie te były spójne, logiczne, wzajemnie się uzupełniały i znajdowały potwierdzenie w pozostałym materiale dowodowym zgromadzonym w sprawie. W ocenie Sądu opinia biegłego sądowego psychiatry M. R. (2) jest jasna i logiczna, a wnioski należycie i wyczerpująco uzasadnione. Wartość dowodowa dokumentów zaliczonych w poczet dowodów nie budziła zdaniem Sądu wątpliwości.

Sąd zważył, co następuje :

Powódka J. J. (1) roszczenie swoje wywodzi z obowiązującego w dniu wypadku art. 822 k.c., zgodnie z którym przez umowę ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej zakład ubezpieczeń zobowiązuje się do zapłacenia określonego w umowie odszkodowania za szkody wyrządzone osobom trzecim, względem których odpowiedzialność za szkodę ponosi ubezpieczający albo osoba, na której rzecz zostaje zawarta umowa ubezpieczenia. Zgodnie natomiast z obowiązującym w dniu wypadku § 10 ust. 1 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 24.03.2000 r. w sprawie ogólnych warunków obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych za szkody powstałe w związku z ruchem tych pojazdów (Dz. U. Nr 26, poz. 310 ze zm.) z ubezpieczenia OC przysługuje odszkodowanie, jeżeli posiadacz lub kierujący pojazdem są zobowiązani do odszkodowania za wyrządzoną w związku z ruchem tego pojazdu szkodę, której następstwem jest m.in. uszkodzenie ciała i rozstrój zdrowia (por. uchwałę Sądu Najwyższego z dnia 7.11.2012 r., sygn. III CZP 67/12 OSNC 2013/4/45).

Natomiast z art. 448 k.c. wynika, że w razie naruszenia dobra osobistego sąd może przyznać temu czyje dobro osobiste zostało naruszone odpowiednią sumę tytułem zadośćuczynienia pieniężnego za doznaną krzywdę lub na jego żądanie zasądzić odpowiednią sumę pieniężną na wskazany przez niego cel społeczny, niezależnie od innych środków potrzebnych do usunięcia skutków naruszenia. Należy przy tym zauważyć, iż przedstawione w art. 23 k.c. wyliczenie dóbr osobistych ma charakter przykładowy i spowodowanie śmierci osoby bliskiej może stanowić naruszenie dóbr osobistych najbliższych członków rodziny zmarłego i uzasadniać przyznanie im zadośćuczynienia na podstawie art. 448 kc (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Gdańsku z dnia 14.12.2007 r., sygn. akt I ACa 1137/07, POSAG 2008/1/50; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 14.01.2010 r. sygn. akt IV CSK 307/09 OSNC – ZD 2010/3/91; uchwałę Sądu Najwyższego z dnia 22.10.2010 r., sygn. III CZP 76/10 Lex nr 604152; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 11.05.2011 r., sygn. I CSK 621/10, Lex nr 848128; uchwałę Sądu Najwyższego z 13.07.2011 r., sygn. III CZP 32/11 OSNC 2012/1/10; uchwałę Sądu Najwyższego z dnia 7.11.2012 r., sygn. III CZP 67/12 OSNC 2013/4/45; uchwałę Sądu Najwyższego z dnia 20.12.2012 r., sygn. III CZP 93/12 OSNC 2013/7-8/84).

Ze zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego – a zwłaszcza z wyroku Sądu Rejonowego w K.z dnia 21.10.2002r. sygn. akt II K (...) w sposób bezsporny wynika, że w dniu 27.06.2002r. w miejscowości Ż., gm. S., S. W., kierując samochodem osobowym marki O. (...) o nr rej. (...) naruszył zasady bezpieczeństwa w ruchu lądowym, w ten sposób, że nie zachował należytej ostrożności i wykonywał manewr wyprzedzania na oznakowanym skrzyżowaniu dróg w następstwie czego uderzył w jadący w tym samym kierunku skręcający w lewo samochód osobowy marki F. (...) o nr rej. (...) kierowany przez D. W., skutkiem czego pasażerka F. (...) -letnia S. Ś. poniosła śmierć na miejscu.

Oznacza to, że skoro winę za spowodowanie tego wypadku ponosi S. W., to pozwany zgodnie z – obowiązującym w dniu wypadku art. 822 k.c. oraz § 10 ust. 1 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 24.03.2000 r. w sprawie ogólnych warunków obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych za szkody powstałe w związku z ruchem tych pojazdów (Dz. U. Nr 26, poz. 310 ze zm.) i art. 448 k.c. jest – co do zasady – zobowiązany do wypłaty powódce stosownego zadośćuczynienia

Jak już wcześniej wskazano, z art. 448 k.c. wynika, że w razie naruszenia dobra osobistego sąd może przyznać temu czyje dobro osobiste zostało naruszone odpowiednią sumę tytułem zadośćuczynienia pieniężnego za doznaną krzywdę lub na jego żądanie zasądzić odpowiednią sumę pieniężną na wskazany przez niego cel społeczny, niezależnie od innych środków potrzebnych do usunięcia skutków naruszenia. Oznacza to, iż zasądzenie zadośćuczynienia ma charakter fakultatywny i od oceny Sądu, opartej na analizie okoliczności konkretnej sprawy, zależy przyznanie pokrzywdzonemu ochrony w tej formie.

Należy przy tym zauważyć, że podstawową funkcją zadośćuczynienia pieniężnego za naruszenie dóbr osobistych jest funkcja kompensacyjna. Zadośćuczynienie ma wynagrodzić doznaną krzywdę, przy czym należy uwzględnić wszystkie aspekty tej krzywdy. Wobec tego zadośćuczynienie pieniężne, nie będące odszkodowaniem, powinno mieć odczuwalną dla powoda wartość majątkową i wysokość zadośćuczynienia nie może mieć charakteru symbolicznego. Przy określaniu wysokości tego świadczenia trzeba mieć na względzie okoliczności konkretnej sprawy, w tym rozmiar krzywdy oraz indywidualne cechy pokrzywdzonego i jego zdolności powrotu do równowagi psychicznej po upływie określonego czasu, a także brać pod uwagę uzupełniająco wysokość stopy życiowej społeczeństwa.

W niniejszej sprawie nie ma wątpliwości, że spowodowanie śmierci S. Ś. naruszyło dobra osobiste powódki J. J. (1). Więzy pomiędzy rodzicami i dziećmi są jednymi z najsilniejszych więzi międzyludzkich, a rozerwanie tej więzi przez spowodowanie śmierci stanowi naruszenie dóbr osobistych powódek.

Jak wynika z zebranego w sprawie materiału dowodowego córka powódki S. Ś. w momencie śmierci miała 12 lat i zamieszkiwała wraz z matką – powódką i jej partnerem R. J. oraz rodzeństwem – bratem M. i siostrą J., przy czym powódka miała dobre i silne relacje z córką, porozumiewała się z córką bez problemów, powódka i S. Ś. nawzajem się wspierały, gdy w 1999r. w wypadku kolejowym zginął mąż powódki, a ojciec S. Ś.. Powódka, gdy o śmierci córki dowiedziała się od swojej siostry E. J. (2) i jej męża, to wówczas zemdląca i dostała szoku. Powódka otrzymała wtedy leki uspokajające. W następnych dniach powódka cały czas płakała oraz otrzymywała leki uspokajające i wówczas nie było „kontaktu” z powódką. Z uwagi na stan powódki jej siostra E. J. (2) i rodzina zajęła się organizacją pogrzebu, przy czym powódka nie pamiętała co się wówczas działo jeszcze 2-3 po pogrzebie córki. Powódka, po śmierci córki leczyła się u lekarza psychiatry w (...) w K. przez rok czasu, przy czym początkowo powódka była u lekarza 2 razy w miesiącu, a później raz w miesiącu. W tym czasie powódka nie dawała sobie rady w życiu codziennym i podejmowała chaotycznie różne sprawy, przy czym wówczas powódka otrzymywała leki uspokajające. Nadto w tym czasie powódka była zamknięta w sobie, nie chciała chodzić na żadne imprezy, uroczystości rodzinne, a jedynym tematem rozmów była tylko zmarła córka. Następnie powódka zaczęła korzystać z terapii psychologicznej i była na 3 wizytach u psychologa przez 3 miesiące. Od tego czasu powódka nigdzie nie kontynuowała leczenia po śmierci córki. Powódka po śmierci córki przez 6 miesięcy codziennie odwiedzała grób córki, a następnie od tego czasu powódka odwiedza grób córki raz w tygodniu. Powódka do chwili obecnej nie pogodziła się ze śmiercią córki i do chili obecnej przechowuje pamiątki po córce oraz jej zdjęcia. Śmierć córki S. Ś. wskutek wypadku w dniu 27.06.2002r. wywołała u powódki reakcję żałoby, poczucie straty i krzywdy, przy czym reakcja żałoby miała charakter patologiczny, przebiegała ze znacznym nasileniem zaburzeń depresyjnych i zaburzeń funkcjonowania. Na samopoczucie powódki po śmierci córki

miały wpływ następujące czynniki: cechy nieprawidłowej osobowości, stan żałoby po śmierci męża 2 lata wcześniej oraz śmierć córki S., przy czym z uwagi na cechy osobowości powódki reakcja żałoby miała tak znaczne nasilenie. Reakcja żałoby, nadmierna reaktywność emocjonalna i nie przeżyta żałoba po mężu skutkowały patologiczną reakcją depresyjną i koniecznością wdrożenia leczenia farmakologicznego. W związku ze śmiercią córki u powódki wystąpił nieprawidłowy przebieg żałoby, związany z nadmiernie wydłużonym i nasilonym punktem dezorganizacji zachowania, który spowodował u powódki długotrwały uszczerbek na zdrowiu psychicznym w wysokości 3 %.

Mając na względzie powyższe okoliczności, należy zdaniem Sądu uznać, iż roszczenie powódki J. J. (1) dotyczące zadośćuczynienia po śmierci córki S. Ś. jest uzasadnione co do kwoty 30.000 zł, przy uwzględnieniu, że pozwany w dniu 10.10.2014r. wypłacił powódce kwotę 10.000 zł na podstawie art. 448 k.c. tytułem zadośćuczynienia po śmierci córki. Natomiast roszczenie powódki J. J. (1) z tego tytułu w pozostałym zakresie należy uznać za wygórowane i bezzasadne.

W ocenie Sądu ustalając wysokość należnego powódce J. J. (1) w niniejszej sprawie zadośćuczynienia należy także uwzględnić, iż Sąd Okręgowy w P. Ośrodek (...) w K. wyrokiem z dnia 19.12.2003r. sygn. akt XV C (...) zasądził od pozwanego na rzecz powódki m.in. kwotę 15.000 zł stanowiącą odszkodowanie z tytułu znacznego pogorszenia się sytuacji życiowej powódki po śmierci córki, przy czym łącznie z tego tytułu powódka otrzymała od pozwanego kwotę 50.000 zł. W uzasadnieniu tego wyroku Sąd m.in. wskazał, że śmierć córki, z którą powódka była blisko związana odcisnęła głębokie piętno na sytuacji zdrowotnej powódki, przyczyniając się do jej depresji, której rezultatem stała się apatia, zniechęcenie do wszelkiego działania oraz niemożność podjęcia samodzielnej decyzji w drobnych nawet sprawach, co skutkowało koniecznością podjęcia leczenia (por. uzasadnienie wyroku Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu z dnia 20.02.2013r. sygn. akt I ACa 10/13 LEX Nr 1316327).

W świetle okoliczności niniejszej sprawy należy zdaniem Sądu uznać, iż roszczenie powódki J. J. (1) jest także uzasadnione co do zasądzenia zadośćuczynienia z ustawowymi odsetkami od dnia 9.10.2014r. (por. art. 481 § 1 k.c. i art. 817 § 1 i 2 k.c.). Powódka w piśmie z dnia z dnia 29.08.2014r. skierowanym do pozwanego zwróciła się o wypłatę na jej rzecz kwoty 100.000 zł tytułem zadośćuczynienia po śmierci córki S. Ś.. Ostatecznie pozwany pismem z dnia 8.10.2014r. poinformował powódkę o przyznaniu jej świadczenia w kwocie 10.000 zł na podstawie art. 448 k.c.

W konsekwencji Sąd zasądził od pozwanego Towarzystwa (...) SA w W. na rzecz powódki J. J. (1) kwotę 30.000 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 9.10.2014r do dnia zapłaty (**punkt 1 wyroku**).

Natomiast roszczenia powódki J. J. (1) w pozostałym zakresie Sąd oddalił jako bezzasadne (**punkt 2 wyroku**).

Powódka J. J. (1) w niniejszej sprawie poniosła koszty procesu w łącznej wysokości 5.361 zł, przy czym koszty te obejmują: - kwotę 3.600 zł tytułem wynagrodzenia pełnomocnika powódki; - kwotę 17 zł tytułem opłaty skarbowej od pełnomocnictwa; - kwotę 1.000 zł tytułem części opłaty sądowej od pozwu; - kwotę 744 zł tytułem wynagrodzenia biegłego. Natomiast pozwany w niniejszej sprawie poniósł koszty procesu na łączną kwotę 3.617 zł, przy czym koszty te obejmują: - kwotę 3.600 zł tytułem wynagrodzenia pełnomocnika pozwanego; - kwotę 17 zł tytułem opłaty skarbowej od pełnomocnictwa.

O kosztach procesu Sąd orzekł na podstawie art. 100 k.p.c., stosunkowo je rozdzielając, przyjmując przy tym, iż powódka winna być obciążona tymi kosztami w 66%, a pozwany winien być nimi obciążony w 34%. Wobec powyższego Sąd zasądził od powódki na rzecz pozwanego kwotę 564 zł 48 gr [(3.617 zł x 34%) – (5.361 zł x 66%)] tytułem zwrotu kosztów procesu (**punkt 3 wyroku**).

Natomiast o nie uiszczonych kosztach sądowych Sąd orzekł na podstawie art. 113 ust. 1 uksc w zw. z art. 100 k.p.c. nakazując pobrać od pozwanego z tego tytułu kwotę 500 zł (**punkt 4 wyroku**).

SSO Andrzej Nawrocki